

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 27/12

V Luxembourg, 15. marca 2012

Sodba v zadevi C-453/10
Jana Pereničová in Vladislav Perenič proti
SOS financ spol. s r. o.

Nacionalna zakonodaja lahko predvidi ničnost pogodbe, ki sta jo sklenila potrošnik in prodajalec ali ponudnik ter vsebuje nepošteno pogojo, če se s tem zagotovi boljše varstvo potrošnika

Čeprav je namen prava Unije načeloma odpraviti nepošteno pogojo, omogoča, da države članice potrošniku zagotovijo višjo raven varstva, kot ga predvideva pravo Unije

Direktiva 93/13¹ določa, da nepošteno pogoje v pogodbi, sklenjeni med potrošnikom in prodajalcem ali ponudnikom, ki jih je oblikoval prodajalec ali ponudnik, niso zavezujoči za potrošnika. Glede na to pogodbeni pogojo velja za nepošteno, če v nasprotju z zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank. Vendar pogodba, ki vsebuje takšen pogojo, še naprej zavezuje stranko, če je nadaljnji obstoj mogoč brez tega nepoštenega pogoja.

J. Pereničová in V. Perenič sta pri SOS, nebančni ustanovi, ki daje potrošniške kredite na podlagi tipskih pogodb, dobila kredit v višini 150.000 SKK (4979 EUR). V skladu s kreditno pogodbo je bilo treba posojilo odplačati v 32 mesečnih anuitetah v višini 6000 SKK (199 EUR), pri čemer je bila tem anuitetam dodana triintrideseta anuiteta v višini zneska odobrenega kredita. Kreditotjemalca sta bila torej dolžna odplačati znesek v višini 342.000 SKK (11.352 EUR).

Efektivna obrestna mera (EOM) kredita – torej skupni stroški kredita, ki so v breme potrošnika – je bila v tej pogodbi določena v višini 48,63 %, po izračunu slovaškega sodišča, ki je Sodišču postavilo vprašanje, pa v resnici znaša 58,76 %.

J. Pereničová in V. Perenič sta pri Okresný súd Prešov (okrožno sodišče v Prešovu, Slovaška) vložila tožbo, da bi to sodišče ugotovilo, da njuna kreditna pogodba vsebuje več nepoštenih pogojev, kot je netočna navedba EOM, predlagata pa mu tudi, naj ugotovi ničnosti pogodbe kot celote.

Slovaško sodišče sprašuje Sodišče, ali direktiva omogoča, da sodišče ugotovi ničnost potrošniške pogodbe, ki vsebuje nepošteno pogojo, če bi bila taka rešitev ugodnejša za potrošnika. Dejansko, kot navaja nacionalno sodišče, bi v primeru razglasitve ničnosti zadevna potrošnika morala plačati zgolj zamudne obresti po obrestni meri 9 %, ne pa vseh stroškov odobrenega kredita, ki bi bili bistveno višji od teh obresti.

Sodišče v sodbi najprej poudarja, da je cilj direktive odpraviti nepošteno pogojo v potrošniških pogodbah, tako da se, če je mogoče, ohrani veljavnost celotne pogodbe, ne pa razveljaviti vse pogodbe z nepoštenimi pogoji.

Glede meril, ki omogočajo presojo, ali pogodba lahko naprej dejansko obstaja brez nepoštenih pogojev, Sodišče nato poudarja, da je treba uporabiti nepristranski pristop, v skladu s katerim položaj ene pogodbene stranke, v tem primeru potrošnika, ne sme biti odločilno merilo pri odločanju o nadaljnji usodi pogodbe. Zato direktiva nasprotuje temu, da bi se pri presoji vprašanja,

¹ Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih [nepoštenih] pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

ali pogodba z enim ali več nepoštenimi pogoji lahko naprej obstaja brez navedenih pogojev, upoštevalo zgolj, da ima ničnost navedene pogodbe kot celote koristne učinke za potrošnika.

Vendar Sodišče ugotavlja, da se je z direktivo pristopilo k le delni in minimalni uskladitvi nacionalnih zakonodaj v zvezi z nepoštenimi pogoji, pri čemer je državam članicam priznana možnost, da potrošniku zagotovijo višjo raven varstva, kot jo določa ta direktiva. Zato **direktiva ne nasprotuje temu, da država članica ob spoštovanju prava Unije predvidi nacionalno ureditev, ki omogoča razglasitev ničnosti pogodbe, ki jo skleneta prodajalec ali ponudnik in potrošnik ter vsebuje enega ali več nepoštenih pogojev, če se izkaže, da je s tem zagotovljeno boljše varstvo potrošnika.**

Sodišče na koncu odgovarja, da poslovna praksa, v skladu s katero se v kreditni pogodbi navede nižja EOM, kot ta dejansko znaša, pomeni napačno informacijo o celotnem strošku kredita, ki jo je treba opredeliti kot zavajajočo poslovno prakso na podlagi Direktive o nepoštenih poslovnih praksah², ker povzroči ali bi lahko povzročila, da povprečni potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je drugače ne bi sprejel. Sodišče meni, da je to okoliščino mogoče poleg drugih elementov upoštevati pri ugotavljanju, ali gre za nepoštene pogodbene pogoje na podlagi direktive o nepoštenih pogojih, vendar pa ne more samodejno in sama po sebi povzročiti, da ti pogoji veljajo za nepoštene. Pred izjavo v zvezi s kvalifikacijo zadevnih pogojev je treba dejansko preučiti vse okoliščine posameznega primera. Enako, ugotovitev, da je neka poslovna praksa nepoštena, nima neposrednega vpliva na vprašanje, ali je pogodba veljavna kot celota.

OPOZORILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe omogoča sodiščem držav članic, da v okviru postopka pred njimi Sodišče zaprosijo za razlago prava Unije ali glede veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Nacionalno sodišče mora zadevo rešiti v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki odločajo o podobnem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ter o spremembi Direktive Sveta 84/450/EGS, direktiv Evropskega parlamenta in Sveta 97/7/ES, 98/27/ES in 2002/65/ES ter Uredbe (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, str. 22).